

O NASILJU SE NE ŠUTI!

**POBJEDNIČKI RADOVI UČENIKA
OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA**

Institut za
razvoj mladih KULT

MLADI.ORG

ADNA OMERVIĆ

JU "Prva osnovna škola", Živinice

„O nasilju se ne šuti“

U običnoj vilinskoj šumi, gdje sunčeva svjetlost rijetko uspijeva prodrijeti kroz guste krošnje drveća, živjele su neobične vile. Bile su posebne jer su mogle čuti sve što se događa u svijetu. Zvali su ih vilinske čarobnice.

Među tim darovitim vilama živjela je i jedna posebno hrabra i mudra vila po imenu Ljubičica. Ljubičica je imala dar da čuje ne samo zvučne svjetovne prirode i okoline već i ljudske govore i razgovore. Slušala je priče o različitim životnim zgodama i peripetijama, ali i o nasilju. Skoro svake nijeme noći sjedila je pod zvijezdama okovanim nebom i slušala priče što prenosiše vjetrovi o tuzi i patnji koje je rodilo nasilje. Osjećala je da ne može šutjeti i da mora nešto učiniti kako bi pomogla onima što pate. Ljubičica je odlučila napustiti vilinsku šumu i pronaći način da pomogne žrtvama nasilja. Njezine sestre vile su bile uplašene, jer su znale da svijet izvan šume može biti opasan i surov, ali su odlučile podržati ju. Ljubičica je na svom dugom putovanju prošla kroz različite predjele i gradove, sretala je različite ljude i slušala različite priče o nasilju. Svaku priču je saslušala sa suosjećanjem i pažnjom. Ljubičanstvena Ljubičica je upoznala djevojčicu Lalu. Lala je bila žrtva nasilja u svojoj porodici. Svake noći tihi koraci njenog oca popraćeni jaucima drvenog poda bijahu najave njenih noćnih mora. Riječi njenog oca su bile oštre poput najoštrije sablje, a udarci ostavljale ožiljke na koži. Njeni krici su počivali u jastuku, a suze bijahu vječni saputnici. Lalina majka je, preplavljena strahom, okretala glavu od nje, a susjedi su se pretvarali da ništa ne primjećuju. Lalina noćna mora je bila tajna o kojoj su mnogi mnogo znali, ali uzalud. Ljubičica je obećala Lali da će joj pomoći. Vratila se u vilinsku šumu i odmah odjurila sestrama. Vilinske čarobnice su zajedno otvorile portal koji će omogućiti da vide i čuju ljude kojima treba pomoć. Svakodnevno su promatrale Lalu i vrijedno tražile način da joj pomognu. Ljubičica i čarobnice su stvorile čaroliju koja će svim žrtvama nasilja dati zaštitu i hrabrost da zatraže pomoć, jer nijedan ljudski problem ne može biti riješen dok je čovjek sam ne zatraži. Lala se osjećala snažno kao nikad prije. Otišla je do svoje škole i ispričala je svoju priču o nasilju učiteljici. Učiteljica je odmah pozvala policiju i Lalin otac je odveden – Lala se probudila iz noćne more.

Ljubičica se vratila u svoju šumu, ali sada je umjesto priča o nesreći slušala vjetrove glasnike što nose priče o hrabrosti, solidarnosti i nadi. O nasilju se ne smije šutjeti jer ono neće stati dok ne stanemo ispred njega i zaustavimo ga.

AJLA JUKIĆ

JU "Prva osnovna škola", Ilidža

Draga Ružo hrabrosti,

septembar već otkucava svoje posljednje dane. I dok sunčevi zraci lagano blijede u zlatnim odsjajima jeseni, moje misli putuju ka djetinjstvu, onim trenucima kada smo bezbrižno sanjarili i svijet gledali očima punim nade, otvorenih srca za sve što dolazi.

A sad, moja ruka drhti nad papirom. Svaka treptava linija koju ispisujem nosi svoju neispričanu bol. I dok slova ovog pisma dodiruju papir, čudan unutrašnji osjećaj zaustavi mi pogled. Osjetih nemir. Nemir, koji je ustvari moj unutrašnji krik hrabrosti, jači od mene same. Krik koji me potiče da ti pišem o onome što osjećam, o čitavom svom malom velikom svijetu koji želim podijeliti s tobom.

Često odlutam u vrijeme kada smo maštali o tome da promijenimo svijet, da ga ispunimo ljubavlju, svako zabrinuto lice da prekrije osmijeh. Htjeli smo rušiti granice i predrasude. Pričali bismo jezikom razumljivim svima, jezikom srca. Vjerovali smo da možemo skinuti i zvijezde s neba ako to poželimo. Bili su to dani kada smo sanjali neograničeno i vjerovali da je dobrota naša najveća moć koja nas spaja i ujedinjuje.

No, kako odrastamo, suočavamo se s vrtlogom odraslog svijeta. Brige su postale naša svakodnevica, granice su se izoštrile, a različitosti postale izvor nesuglasica. Svaki dan sa sobom nosi nove spoznaje, ali istovremeno i teret težine svih tih saznanja.

Između snova i stvarnosti, poraza i pobjeda; između dana i noći, sreće i tuge; čitam, slušam, posmatram. I svi zajedno, po ko zna koji put, šutimo. Stao je još jedan život. Još jedne majke, sestre, kćerke. Još jedne malene djevojčice. Ponovo smo samo prešli preko toga, jer, pa, nije naša stvar.

Ali vrijeme je da shvatimo da nasilje nad ženama nije nešto što se dešava tamo negdje daleko, ono je prisutno u našoj državi, u našim školama, među našim prijateljima i u našim životima. Statistike ne lažu. Gotovo svaka druga žena u Bosni i Hercegovini pretrpjela je neki oblik nasilja. To nije njihov problem, to je problem svih nas. Svi smo mi kao pojedinci odgovorni da spriječimo nasilje, svi nosimo to breme. Trebamo zajedno učiti da budemo podrška. Na mladima svijet ostaje, i iz tog razloga, prije svega, trebamo educirati mlade – o tome da svi vrijedimo isto, bez obzira na spol. Poštovanje i razumijevanje treba da budu temeljne vrijednosti koje prenosimo. Naša obaveza je da vršimo pritisak na vlasti, koje, kroz bezbroj situacija koje smo mogli vidjeti, ne rade svoj posao. I ne samo na Narandžasti, nego i na svaki drugi dan. Mi to možemo i mi to moramo.

A tebi, draga djevojko, ženo, želim reći da nisi sama u ovome. Svaka tvoja odluka da ne šutiš o nasilju kroz koje prolaziš, svaki tvoj korak samo te čini jačom. I to je ono dragocjeno u tebi, kao sjeme hrabrosti koje čeka da nikne i procvjeta. Pupaljak koji svijetu tek otkriva svoje unutrašnje ljepote. Svaka

tvoja pobjeda nad strahom čini te korak bliže u otkrivanju onoga što zaista jesi, što kriješ duboko u sebi. I tek kad prigriliš svoje nedostatke i shvatiš da uistinu vrijediš i da zaslužuješ samo najbolje, moći ćeš zablistati u punom sjaju i postati snažna Ruža hrabrosti.

Svaka suza potekla s tvog lica, svaki drhtaj tvojih ruku, svaki tih trenutak dok je tvoje srce vapilo za podrškom neka postane tvoja snaga. Poput iskre koja će se pretvoriti u plamen. Njime ćeš osvjetliti put i biti svjetionik promjene za sve djevojke i žene koje prolaze kroz isto.

Neka ti ovo pismo bude podsjetnik da su naši dječiji snovi i dalje važni. Nadam se da znaš da još uvijek možemo biti ta sanjiva djeca. Možda koju godinu stariji, ali još uvijek možemo maštati o svijetu gdje ljubav pobjeđuje. Ustvari, možemo biti taj svijet, gdje granice blijede, a različitosti nas samo čine bogatijima. Svijet s mrvicu više empatije i razumijevanja. Možda riječi neće biti dovoljne, ali „kad se male ruke slože, sve se može“. Zapamti, imaš pravo na ljubav i sigurnost. Ne dopusti da nasilje oblikuje tvoj život. Ti si autorica svoje priče, pjesnikinja svog uspjeha. Ne postoji granica u onome što možeš postići kad prelomiš okove tišine.

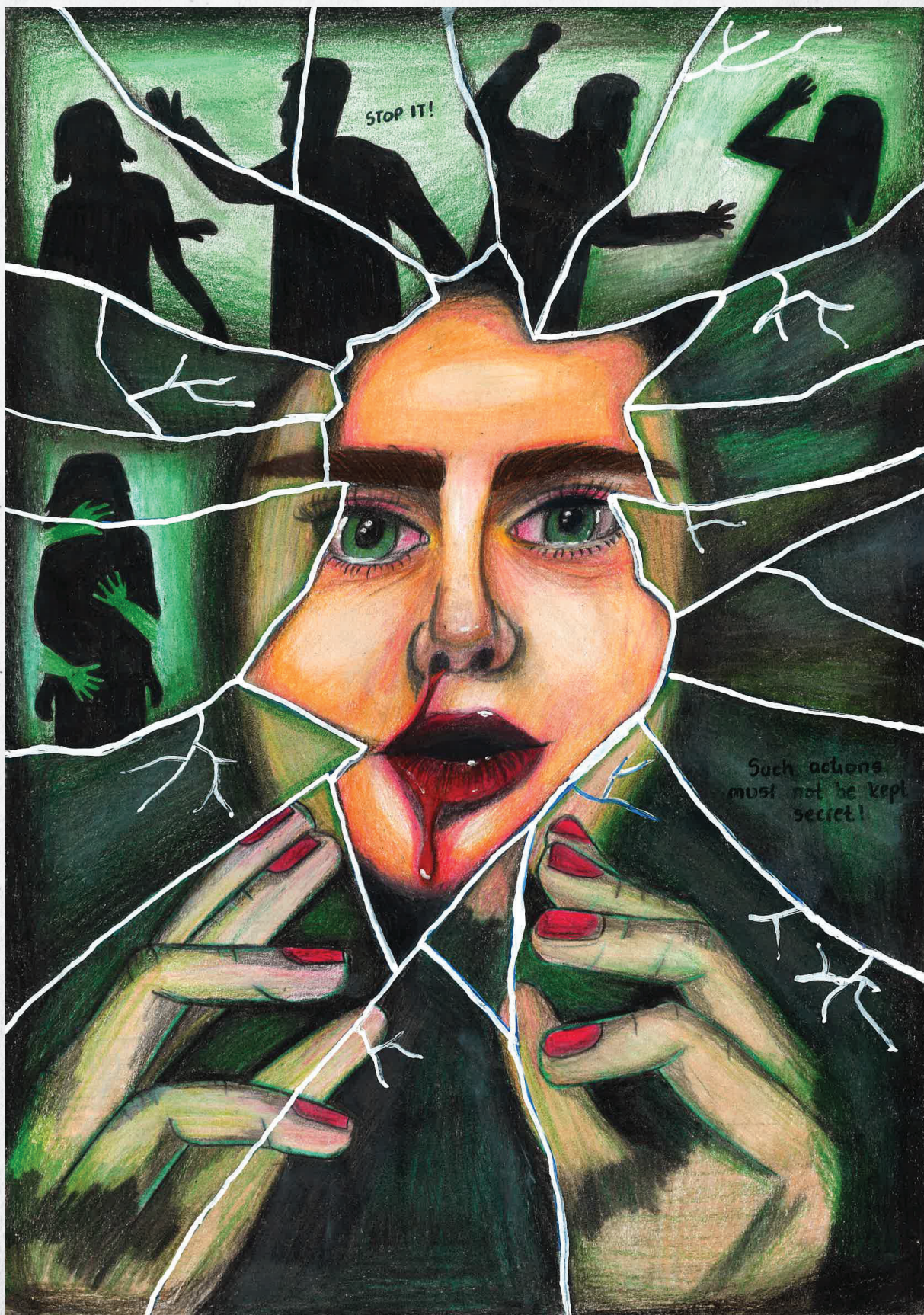
I zato, svi zajedno budimo glasovi promjene, orkestar koji svira melodiju hrabrosti i borbe protiv surovog svijeta u kojem živimo. Zajedno, stvorit ćemo harmoniju koja će odjekivati kroz vrijeme.

Draga Ružo hrabrosti, znaj da si voljena. I nikada ne zaboravi da zaslužuješ najsajnije i najljepše pod ovim nebeskim svodom.

S ljubavlju

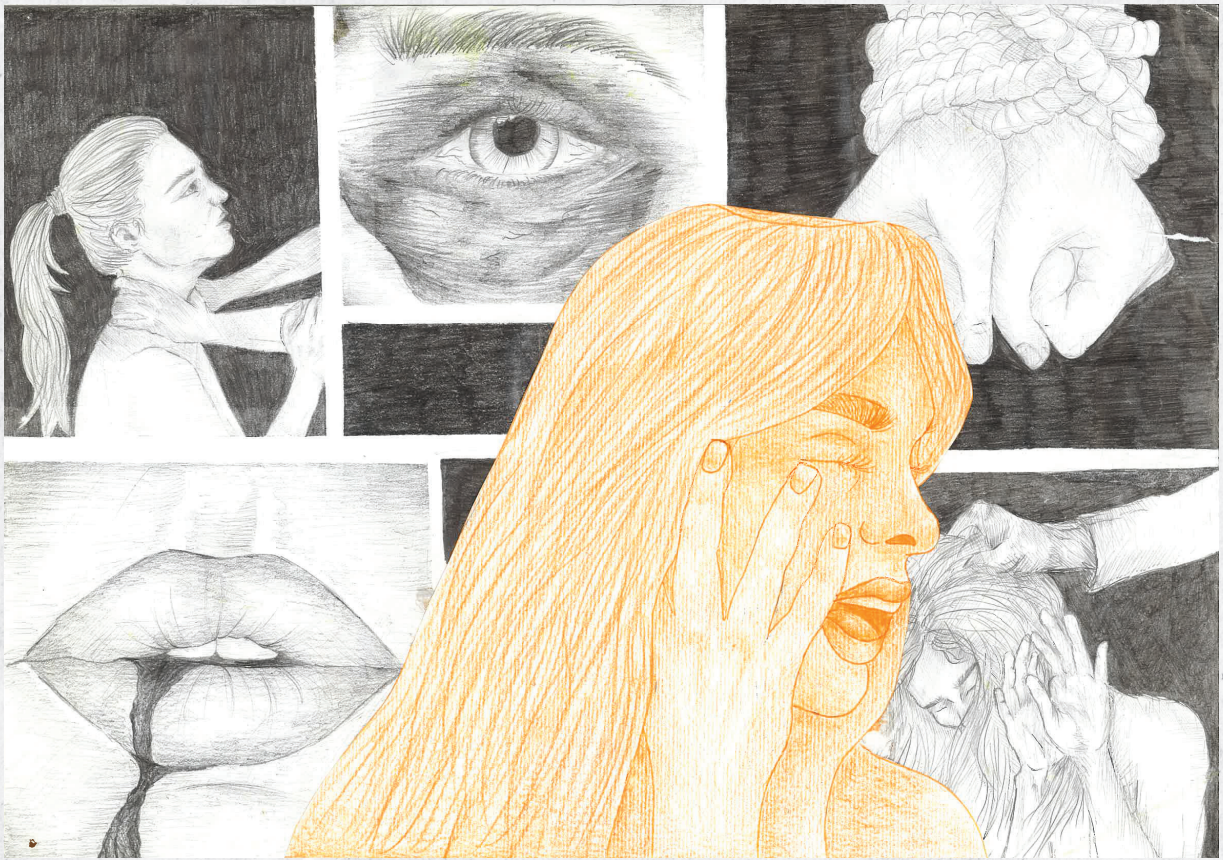
i neizmjereno puno podrške,

tvoja draga djevojčica, ona koju nosiš u sebi

AJNA DELIĆ

JU "Medicinska škola", Zenica

ANA GLIGOREVIĆ
JU "Gimnazija", Banja Luka

Nasilje, riječ koja je potekla od riječi „sila“, koju često izgovaramo i čujemo, a bez svijesti i opreza. Nasilje, nešto na šta često ostajemo gluhi i slijepi, prateći svoje probleme i stvari koje su nam važnije i zanimljivije. Nešto što je prisutno oko nas i sigurno da se dešava, kao što je sigurno da će novi dan svanuti i biti nepredvidljiv za njegove žrtve. Nešto okrutno, razarajuće, ponižavajuće i neljudsko. Jedna porodica je tome svjedok. Mala djevojčica Evica, njena majka i braća žrtve su surovosti i prostakluka njihovog oca. Lav Nikolajevič Tolstoj je rekao: „Uzrok mnogih nesreća leži na dnu vinske čaše.“ Tako i bi. Došao je jednu noć njihov otac i suprug i svoju ljubav prema njima pretvorio u najveći pakao. Nije štedio niti svoju suprugu, dva dječaka ni malu djevojčicu Evicu. Čuo se njen plač, jecaj se prolamao kućom i jedno je bilo sigurno, osjećala je strah vidjevši za šta je njen otac sposoban. A kako i ne bi? Ležeći onako u povredama, najviše ju je boljelo slomljeno srce. Njen otac, zaštitnik i sigurna ruka kuće, pretvorio se u sve suprotno. Pretvorio se u nasilnika. Nebitno koji je razlog tome bio – siromaštvo, svađa ili nevolja – nasilje nije rješenje ni za jedan problem, nasilje je problem. I opet, kao takvo, nedovoljno je osuđivano, istraženo, zanemareno i ismijavano. Zašto je tako? Kako se mi, kao skupina razumnih ljudi, ne možemo ujediniti i stati tome u kraj? Naša je dužnost i obaveza da ne šutimo, da jako, glasno i srčano osuđujemo sve što dovede do nasilja i samog nasilničkog čina. Možemo početi od podrške, razumijevanja i upućenog osmijeha. Svima nama tmuran dan popravi nečiji osmijeh i one oblake otjera kako bi iz njih izbile zrake sunca. Osobe koje su žrtve nasilja od nas ne traže mnogo, baš te zrake sunca, da ih ugriju i da im pokažu kako nisu i nikad ubuduće neće biti same. Udružimo se, svijete! Pokažimo koliko jaki i složni možemo biti. Upotrijebimo svoju snagu da pokažemo da se o nasilju ne šuti. Protiv nasilja se bori.

BILAL RUVIĆ

OŠ „Kulin ban“, Visoko

LAMIJA HRELJA

OŠ "Husein ef. Dozo", Gorazde

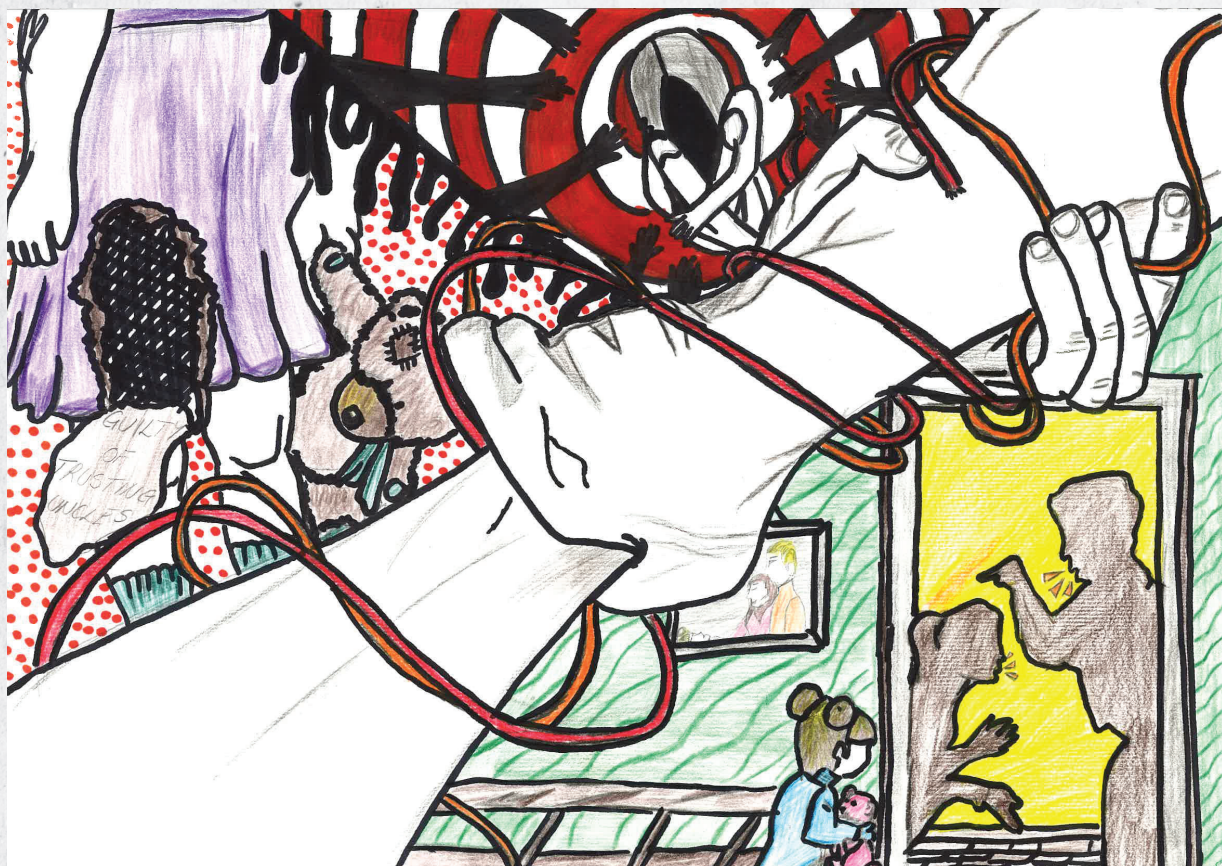
Ma ti si žensko....

*Ma ti si žensko, šta ti znaš?
Moraš pravilno da se ponašaš.
Svoje obaveze da izvršavaš!
Svome mužu da se pokoravaš...*

*Tako je živjela pranana moja,
Batinama nekada nije bilo broja,
Lice je bilo u hiljadu boja,
A ružnih riječi svaki dan stoja.*

*Ona je učena da se pokorava,
Da svima mora da udovoljava.
Hvala Bogu, danas nije tako,
Kući se može vratiti svako.*

*Bila ti cvjetić mali ili ruža,
Ne dozvoli da bilo ko tugu pruža.
Nemoj da ti neko razum muti.
O nasilju se ne šuti.....*

SEMINA NAKIČEVIĆ

JU "Srednja ekonomsko-trgovinska škola", Tuzla

O nasilju se ne šuti

*Reći ću naglas jer me se tiče
ako čujem da neko plače, moli i viče.*

*Mislim u sebi da nije uredu
da vidim kako drug plače zbog druga,
kako drugaricu obuzima tuga,
a ja sjedim i posmatram nijemo.*

*Reći ću svima da ne želim svijet u kojem vladaju
nasilje, mržnja i bijes.*

*Ne želim školu u kojoj ću svakodnevno gledati
različite oblike nasilja
među svojim vršnjacima.*

*Ne želim park u koji ću otići radi druženja i igre,
a tamo gledati kako roditelj udara dijete,
kako vršnjaci jedni drugima prijete.*

*O nasilju šutjeti neću jer želim da svaka
djevojčica, djevojka, žena i majka u životu osjeti samo sreću.*

HANA VUGA

OŠ "Husein ef. Dozo", Goražde

"There's no silence about violence"

*Hiding herself
like those deathless bruises
avoiding the world's gaze
hoping all of it will fade one day*

*little did she know
fate wasn't on her side in this lifetime
would it be in another?*

*Lullaby of woe could be heard in silence
the moon caresses her falling hair
"If only life were fair"
she whispers in dreams
longs for it to be.*

*She soared like a phoenix,
her spirit ablaze
her wings, once vibrant
now in shattered haze.
So it's her mind, somber maze.*

*Her body, only a chrysalis,
yet her soul, forlornness butterfly.*

*Like an iris, she appears
mystic roots cradling soft tears.*

*She thought she held the hilt,
but her hand bleeds.*

*Fighting against pain
yet society's silence echoed,
driving her insane.*

*In the vast library of existence
happy ending tales
that makes people laugh
and life stories, with pages burnt
written by humans' wrath.*

*Words pressed
ink sinking in pages
don't let it wait for ages.*

*Let it bloom, let your iris flourish
from roots deep within the earth
to its alluring petals.*

*Let it be,
let humans' grace be kinder than humans' wrath.*

Institut za
razvoj mladih KULT

MLADI.ORG